

**Znanstveni skup:
“Women in Science
and Technology”
(Žene u znanosti i tehnologiji)
Zagreb, 5. – 6. lipanj 2008.**

U Zagrebu je 5. i 6. lipnja održan jedan od redovitih skupova istraživačke mreže za sociologiju znanosti i tehnologije. Sociology of Science and Technology Network (SSTNET) osnovan je 1999. godine u okviru European Sociological Association i s vremenom je postao jedna od najaktivnijih sekcija europskog udruženja sociologa. Tema ovogodišnje radionice bio je položaj žena u znanosti i tehnologiji, problematika koja je stalan predmet znanstvenog interesa, ali koja je u posljednjih desetak godina često na repertoaru europskih znanstvenih politika. Organizaciju radionice *Women in Science and Technology* podržali su European Sociological Association i kao domaćin Institut za društvena istraživanja u Zagrebu.

Skup je počeo uvodnim govorom Katarine Prpić koja je u ime organizacijskog odbora izrazila zadovoljstvo što skup nije samo europski, već je privukao i sudionike iz Sjedinjenih Američkih Država i Australije. Ipak većina autora, tj. prvenstveno autorica, 19 izloženih radova došlo je iz europskih zemalja (Austrija, Češka, Finska, Hrvatska, Nizozemska, Njemačka, Portugal, Slovenija, Švedska i Velika Britanija). Izlaganja su bila podijeljena u pet tematskih blokova: Women in S&T – Comparative and Historical Perspective, Gender and Science – Conceptual Frameworks, Women’s Scientific Careers and Performances, Gender and Technology, Gender Issues and Policies. Ovako posložene sesije dale su cjelovitu sliku ženskog pitanja u znanosti.

Iako su tema skupa, kao i prikazani radovi zasigurno bili i izraz nezadovoljstva zbog položaja žena u znanstvenim sustavima, tek je nekolicina radova imala feministički teorijski oslonac. Tako na primjer Maca Jogan sa Sveučilišta u Ljubljani u radu *Gender In/equality and the (Complete) Inclusion of Women in Science* govori o ostacima andropocentričnog i mizoginog socijalnog poretka u današnjoj znanosti, a za položaj žena u S&T podjeli rada koristi izraz

“akademski proletarijat”. Merith Fröberg sa Sveučilišta u Linköpingu u izlaganju *Sorting it out – Constructions of Technology and Technology Students* uspoređuje teoriju Judith Butler o društvenoj konstrukciji heteroseksualnosti s društvenom konstrukcijom učenika zainteresiranih za tehnologiju i tehničke znanosti, a koji bi po pravilu trebali biti muškarci iz srednje klase. Navedeni je rad koristio rezultate intervjua kako bi ustanovio obrasce podjele znanosti na mušku i žensku, a vrlo slična istraživanja bila su prisutna kod radova nekoliko mladih autorica. Ipak većina radova na skupu analizirala je spolne karakteristike određenih nacionalnih znanstvenih sustava koristeći kvantitativna istraživanja. Među njima se posebno isticao *The Stratification of the S&T Space and Gender Discrimination in Europe* Luíse Oliveire i Helene Carvalho s lisabonskog univerziteta. Autorice su koristeći indikatore znanstveno-tehnološkog razvoja istraživale korelaciju znanstveno-tehnološke razvijenosti i spolne diskriminacije u znanstvenom i tehnološkom sektoru u svim članicama Europske Unije. Pažnju, posebno domaćeg auditorija, izazvao je case study Anke Reinhardt iz Deutsche Forschungsgemeinschaft, središnje javne organizacije za financiranje znanosti u Njemačkoj, a koja raspolaže velikim financijskim sredstvima za poticanje znanstvene izvrsnosti. U radu *Closing the Gap – How Scientific Results Feed Practical Research Policy* Reinhardt prikazuje kako se dio sredstava njezine institucije koristi za praćenje, ali i za promociju spolne ravnopravnosti. Popis svih izloženih radova može se vidjeti na stranicama Instituta za društvena istraživanja (<http://www.idi.hr/>).

Rasprave su bile začinjene dobronamjernim metodološkim i teorijskim savjetima prezentiranim istraživanjima. Skup bi zato mogao biti vrlo koristan samim autorima za daljnji rad, a time je i opravdao naziv radionice. Također prisutnim gostima pružen je zanimljiv uvid u jedno vrlo kompleksno područje. Završna diskusija pak bila je usmjerena daljnjim aktivnostima SSTNET-a i to posebno prema kreiranju zbornika izabranih radova s ovog skupa, a koje je upravo u tijeku.

Nikola Petrović